

Πρωτ. Βασιλείου Α. Γεωργοπούλου
Επικούρου Καθηγητού Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ (Christengemeinschaft).
Μία προσπάθεια σύζευξης του Χριστιανισμού
μέ ἀποκρουφιστικές δοξασίες.

Ἡ Κοινωνία Χριστιανῶν (Christengemeinschaft) εἶναι ὀργάνωση πού προέκυψε ἀπό τήν προσπάθεια σύζευξης τῶν ἀποκρουφιστικῶν καί συγκρητιστικῶν ἀντιλήψεων τῆς Ἀνθρωποσοφίας μέ τόν Χριστιανισμό¹. Ἡ ἐν λόγῳ ὀργάνωση δημιουργήθηκε τό 1922 ἀπό τόν Γερμανό εὐαγγελικό πάστορα Friedrich Rittelmeyer (1872-1938), ὁ ὁποῖος ἐπηρεάστηκε στό ἔπακρον ἀπό τόν ἰδρυτή τῆς Ἀνθρωποσοφίας R. Steiner καί υἱοθέτησε τίς ἀνθρωποσοφικές του διδασκαλίες².

Ἡ σχέση τοῦ Fr. Rittelmeyer μέ τόν R. Steiner ἄρχισε ἀπό τό 1910 καί συστηματοποιήθηκε ἀργότερα. Ἡ προσπάθεια σύνδεσης Ἀνθρωποσοφίας καί Χριστιανισμοῦ ἔτσι ὅπως δομήθηκε στήν περίπτωση τῆς Κοινωνίας Χριστιανῶν (Christen- gemeinschaft) θεωρήθηκε ἀρχικά ὡς μιά μορφή ἀνανεωτικῆς θρησκευτικῆς κίνησης. Πρόκειται βεβαίως γιά ἰσχυρισμό πού δέν ἔχει καμία σχέση μέ τήν πραγματικότητα, ἀρκεῖ νά ὑπενθυμίσουμε μόνο, ὅτι αὐτή ἡ συγκρητιστική σύνθεση ἀνομοιογενῶν στοιχείων εἶχε ὀδηγήσει παλαιότερα τόν A. Mager νά χαρακτηρίσει τίς θρησκευτικές δοξασίες τῆς Ἀνθρωποσοφίας ὡς «τραγελαφικό συγκρητισμό»³.

Ἡ ἐν λόγῳ κίνηση ἔχει τή δική της Ὁμολογία πίστεως πού ἀποτελεῖται ἀπό 12 ἄρθρα, συντάκτης τῶν ὁποίων ὑπῆρξε ὁ R. Steiner ⁴. Ἐχει, ἐπίσης, τή δική της ἱεραρχική «ἱερατική» δομή καί βαθμούς καί αὐτοπροσδιορίζεται ὡς λατρευτική κοινότητα καί ὄχι ἀπλῶς μιά ἀκόμη διαφορετική Ὁμολογία.

Στά πλαίσια αὐτά ἡ κίνηση ἔχει δική της «λειτουργία» καί ὀμιλεῖ γιά ἑπτά μυστήρια, ἀριθμός πού στήν περίπτωσή της σχετίζεται μέ κατάλοιπο ἢ ἐξωτερικό δάνειο ἀπό τόν Ρωμαιοκαθολικισμό, στόν ὁποῖο ἀνήκε ἀρχικῶς ὁ R. Steiner. Ἡ Κοινωνία Χριστιανῶν (Christengemeinschaft) ὑποστηρίζει ὅτι μποροῦν μέλη ἄλλων Χριστιανικῶν Ὁμολογιῶν νά

---

¹Βλ. **K. Algermissen**, *Christengemeinschaft*, LTHK¹, 2(1931), στ. 904. Ἐπισημαίνει μέ σαφήνεια ὁ R. Hauth ὅτι: "Die Frage, ob es sich bei der "Christengemeinschaft" um eine anthroposophische Sekte handelt, kann also nur mit einem klaren Ja beantwortet werden". **R.Hauth**, *Kleiner Sekten- Katechismus*, 2004, σ. 27.

²Αναλυτικά ἡ σχέση τοῦ Fr. Rittelmeyer μέ τόν R.Steiner καταγράφεται στό ἔργο τοῦ **Fr. Rittelmeyer**, *Meine Lebensbegegnung mit Rudolf Steiner*, Stuttgart 1928.

³Βλ. **A. Mager**, *Anthroposophie*, L.Th.K¹, 1 (1930) στ. 482.

⁴Τό κείμενο βλ. **K. Hutten**, *Seher-Grübler- Enthusiasten*, 1966¹⁰, σσ. 399-400

μετέχουν ελεύθερα στις δικές της λατρευτικές εκδηλώσεις και να λαμβάνουν τά «μυστήριά της».

Τό κέντρο τῆς ὀργάνωσης, τά γραφεία της ὅπως καί τό «ἱερατικό» της σεμινάριο⁵, βρίσκονται στή Στουτγκάρδη τῆς Γερμανίας. Ἀπό τήν κίνηση ἐκδίδεται καί μηνιαῖο περιοδικό μέ τήν ἴδια ὀνομασία. Σήμερα ἡ κίνηση ἔχει ἐπεκταθεῖ, ἐκτός ἀπό τή Γερμανία, καί σέ ἄλλες εὐρωπαϊκές χῶρες.

Παρά τήν ἐπωνυμία της Κοινωνία Χριστιανῶν (Christengemeinschaft) ἡ ἐν λόγῳ ὀργάνωση οὐδεμία σχέση ἔχει μέ τόν Χριστιανισμό, γι' αὐτό καί δέν ἀναγνωρίζεται ἀπό κανέναν, οὔτε καί ἀπό αὐτές τίς προτεσταντικές Ὁμολογίες⁶.

Δέν εἶναι στοιχειωδῶς χριστιανική οὔτε ἡ περί τοῦ Χριστοῦ διδασκαλία της ἀλλά οὔτε καί αὐτή ἡ θεώρηση τῶν μυστηρίων, ὅταν λ.χ διδασκαλία της περί βαπτίσματος συνδέεται μέ τήν ἰνδουϊστική ἀντίληψη γιά τό κάρμα καί τήν πλάνη τῆς μετενσαρκώσεως. Ἀντιθέτως, ὅπως ὑποστηρίζει καί ὁ ἴδιος ὁ χῶρος, ἡ κίνηση θεμελιώνεται πάνω στίς ἄκρως ἀντιχριστιανικές δοξασίες τῆς Ἀνθρωποσοφίας⁷.

---

⁵Τό σεμινάριο ἔχει τήν ὀνομασία «Freie Hochschule der Christengemeinschaft» e.V.

⁶Ἐπισημαίνει χαρακτηριστικά ὁ H.D.Reimer, «Doch steht die Christengemeinschaft nach wie vor außerhalb der Gemeinschaft der christlichen Kirchen» Βλ. **H.D. Reimer**, *Christengemeinschaft*, στό *Wörterbuch des Christentums*, σ. 204.

⁷Ὁμολογεῖται σαφῶς καί ἀπό ἐκπρόσωπο τῆς ἴδιας τῆς κίνησης ὅτι: «Die Christengemeinschaft findet das wissenschaftliche Fundament ihrer Theologie in der Anthroposophie» Βλ. **L. Hill**, *Die Christengemeinschaft .Eine Einführung*, 1982, σ. 36